

Javaslat a

Kálmán Ödön főrabbi

települési/tájegységi/ágazati²

értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Józsa László (név)

..... (aláírás)

Kunszentmárton, 2024. október 26. (település, dátum)

(P. H.)

² Kérjük, húzza alá a megfelelőt.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Barna Gábor

Levelezési cím: 5440 Kunszentmárton, Szent Imre herceg u. 17.

Telefonszám: 06-20-920 6122

E-mail cím: gaborbarnadr@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése:

„a kunszentmártoni toronyőrök, helyi megnevezéssel *tormosok Dicsértessék* köszöntése”

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:³

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

a szakterületi besorolás indokolása:

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- ☐ igen
amely nemzetiség:⁴

☒ nem

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

- ☒ Xtelepülési ☐ tájegységi ☐ ágazati

amely értéktár neve:

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

Dr. Kálmán (Kohn) Ödön (1886–1951) 1886. október 26-án született Kunszentmártonban. Fő műve: A rabbi könyve (1940). Budapesten hunyt el 1951. március 11-én

³ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

⁴ Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

Dr. Kálmán (Kohn) Ödön (1886–1951) 1886. október 26-án született Kunszentmártonban. 1906 és 1911 között a budapesti Országos Rabbiképző növendéke volt, egy évet pedig a híres boroszlói (Breslau, Wrocław) rabbiképzőben (*Jüdisch Theologisches Seminar*) is tanult. A budapesti egyetemen doktorált. 1911-ben jászberényi főrabbiává választották. Az I. világháborúban tábori rabbiként szolgált. 1921-től kőbányai főrabbi volt, 1935 és 1950 között az Országos Rabbiképző Intézetben tanított. Erős történeti érdeklődése volt. Megírta a zsidók letelepedésének jászági történetét. Szülőhelyéről is megosztott egy érdekes, 1827-ből való történetet. Tanulmányai főleg zsidó folyóiratokban jelentek meg. Fő műve: *A rabbi könyve* (1940). Budapesten hunyt el 1951. március 11-én

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

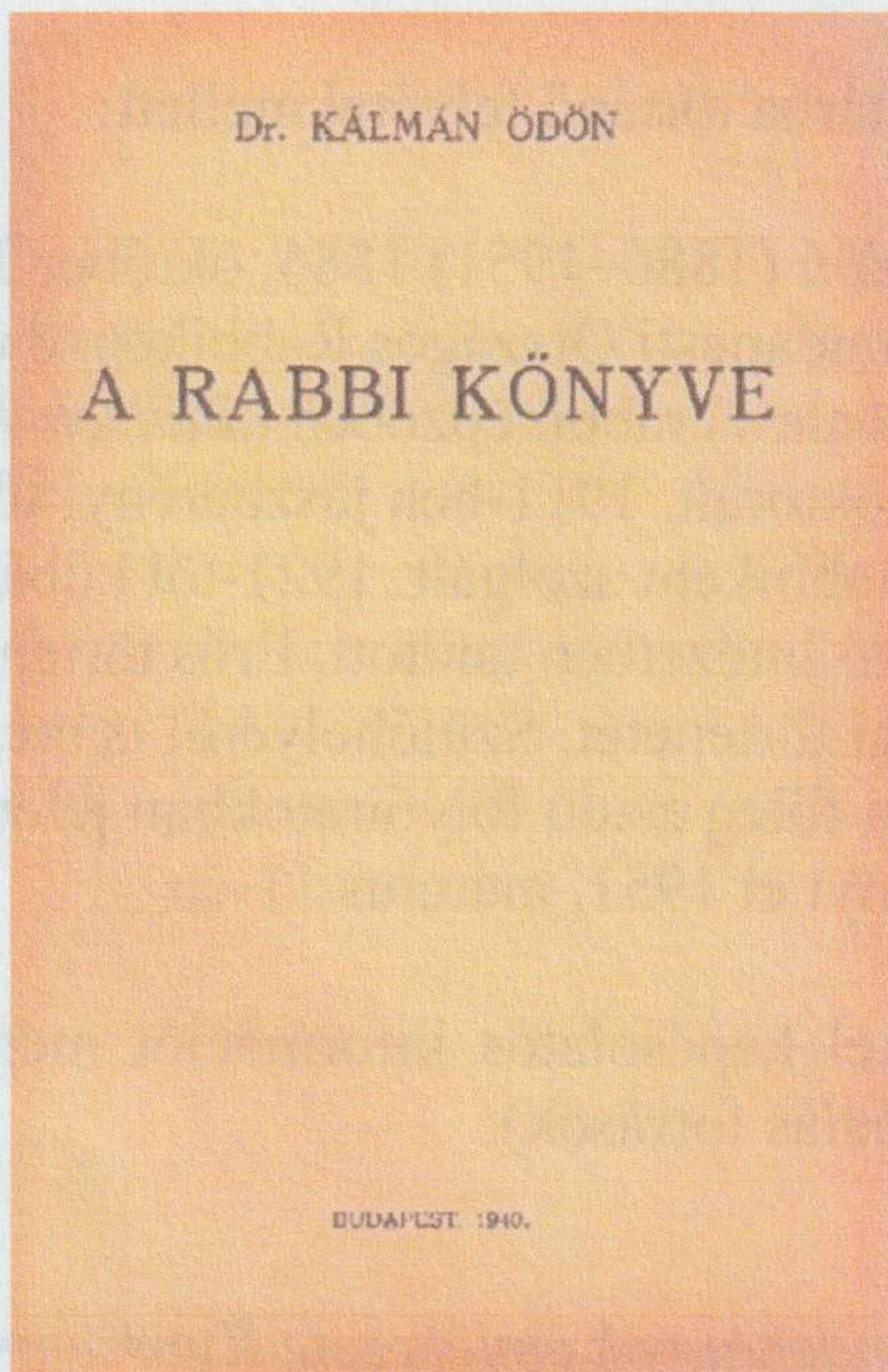
Barna Gábor: *Zsidó mindennapok emlékezete Kunszentmártonban. Holocaust 80 Kiállításvezető*. Kunszentmárton, 2024. 42–43.

Kunszentmártoni Hiradó 1920-1930-as évekbeli számai

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *m)* pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról

5.
6.
7.

8. *K. Ödön*, rabbi, szül. Kunszentmártonban 1886 okt. 26. 1906–1911-ig volt a budapesti Rabbi-képző növendéke, közben egy évig a breslaui jüdisch-theologisches Seminar hallgatója volt. 1910-ben avatták bölesészdoktorrá Budapesten, 1912. pedig rabbivá. Előbb jászberényi rabbi volt. Tíz évi működés után 1921. Jászberényből Kőbányára került, ahol ma is a hitélet élén áll. Szerkeszti a kőbányai izraelita hitközség Értesítőjét. Az Országos Rabbi Egyesület jegyzője. Művei: *Jó könyv a középkor magyar ázatában* (Budapest, 1910); *A zsidók letelepülése a Jászságban* (Budapest, 1916); *József nádor megrédi a jászsági zsidókat* (Budapest, 1916); *Egy zsidó tanító 25 éves munkája* (Budapest, 1914). Cikkei az Imit Évkönyveiben, a Századokban, az Egyetemes Philologiai Közlönyben, a Talmud Könyveiben, a Magyar Zsidó Almanachban, a Mult és Jövőben, az Egyenlőségben, a Blau Emlékkönyvben, a Magyar Zsinagógában, a Zsidó Évkönyvben jelentek meg.

P. D.

8.
9.

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy az

„Kálmán Ödön főrabbi”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2024. 10. 25.

Név:

Chauszinger Lóránd

Cím elérhetősége:

5440 Kunszentmárton
Vörösmarty u. 18.

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy az

„Kálmán Ödön főrabbi”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba ielöliék és felvegvek.

Kelt Kunszentmárton, 2024. 10. 25.

Név: Gulcisi Terenc

Cím elérhetősége: 5440, Kunszentmárton
Juhász Gyula utca 21.

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„Kalauza Ódora Gyabbi”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2024. 10. 25.

Név: Boros Beate

Cím elérhetősége: auitalevis@gmail.com

Boros Beate

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„KALMAN ÖDÖN FŐRABBI”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2024. 10. 25.

Név: GUYÁS GYÖRGY

Cím elérhetősége: 36-20-2447235
fihale.kun@gmail.com

Gyula György